

Digitalna povijest umjetnosti – metode, prakse, epistemologija

Sanja Sekelj

Posljednjih su godina vidljivi naponi lokalne istraživačke zajednice s područja humanističkih znanosti na stvaranju preduvjeta za što učinkovitije i svrhovitije uključivanje u tokove i aktualne rasprave iz rastućeg polja digitalne humanistike. Oni sežu od transdisciplinarnog umrežavanja na nacionalnoj razini, izgradnje ili unapređenja nacionalnih i lokalnih podatkovnih infrastruktura i rasprava o načinima provedbe digitalizacijskih projekata do uključivanja u transnacionalne istraživačke zajednice kroz organizaciju ljetnih škola i konferencija te provedbu istraživačkih projekata.

Iz Instituta za povijest umjetnosti (IPU) u Zagrebu poteklo je nekoliko inicijativa za uspostavljanje istraživačke infrastrukture i razvoj metodologije digitalne povijesti umjetnosti. U razdoblju od 2014. provedena su tri kompetitivna istraživačka projekta financirana sredstvima Hrvatske zaklade za znanost, koja se u većoj ili manjoj mjeri mogu podvesti pod polje digitalne povijesti umjetnosti. Od 2018. IPU je također i član Time Machine FET Flagship konzorcija, a iste je godine pokrenut i proces za osnivanje radne grupe za digitalnu umjetnost, povijest umjetnosti i tehnologiju unutar DARIAH-a.

Godine 2018. je u sklopu programskih aktivnosti Instituta uspostavljena i međunarodna konferencija o digitalnoj povijesti umjetnosti, koja će se održavati na godišnjoj razini pod naslovom „Digitalna povijest umjetnosti – metode, prakse, epistemologija“, inicijalno zamišljena kao završno događanje projekta ARTNET (2014. – 2018., HRZZ 6270), konferencija će se, u skladu s raspravama s prve konferencije i preporukama sudionika, održavati kontinuirano s ciljem stvaranja foruma koji bi omogućio razmjenu ideja i informacija te služio kao mjesto povezivanja manjih istraživačkih timova. Prva konferencija, održana u studenome 2018., okupila je gotovo

pedeset izlagača iz četrnaest zemalja (Austrija, Brazil, Danska, Francuska, Hrvatska, Italija, Kanada, Luksemburg, Mađarska, Portugal, Rusija, SAD, Srbija, Španjolska), koji su predstavili tekuća istraživanja uz pomoć metoda mrežne, prostorne i tekstne analize te analize slike, autorske baze podataka i digitalizacijske projekte te ponudili smjernice za razvoj teorije digitalne povijesti umjetnosti.

Druga konferencija održat će se od 4. do 6. studenog 2019. i okupit će oko četrdeset izlagača iz jedanaest zemalja (Belgija, Brazil, Češka, Grčka, Hrvatska, Njemačka, Kanada, Rumunjska, SAD, Slovenija, Španjolska). Uz razmjenu ideja, rasprave o metodologiji i teoriji digitalne povijesti umjetnosti te međunarodno umrežavanje istraživačkih timova, kontinuirano održavanje konferencije u Zagrebu također omogućuje i direktno praćenje kontinuiteta i novih trendova u polju. Naime, iako će i u drugom izdanju konferencije biti izlaganja koja se bave već uvriježenim metodama poput mrežne analize, veći naglasak bit će na temama s područja digitalne povijesti, korištenju digitalnih alata za provedbu nastave iz polja povijesti umjetnosti, mogućnostima društvenih mreža, video igara i 3D modeliranja kao istraživačkih alata ili na načinima na koje se *online* komunikacija može iskoristiti za popularizaciju struke.

Konferencija će se održati u zgradi Sveučilišnog računskog centra (SRCE), koji je i suorganizator od 2018. godine, a uz konferencijski dio će uključiti i predavanja kojima će se predstaviti Time Machine projekt. ■

INFO

Informacije o 2019 Digital Art History konferenciji dostupne su na: <https://www.art-net-hrzz.org/>

Više od ARTNET projektu saznajte na: <https://www.art-net-hrzz.org/home>

